

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ

Члан 1.

У Закону о Народној банци Србије („Службени гласник Републике Србије”, бр. 72/03, 55/04 и 85/05 – др. закон), члан 2. мења се и гласи:

„Члан 2.

Народна банка Србије је централна банка Републике Србије и обавља функције утврђене овим и другим законом.

Народна банка Србије је самостална и независна у обављању функција утврђених овим и другим законом, подлеже надзору Народне скупштине и њој је одговорна за свој рад.

Народна банка Србије, органи Народне банке Србије и чланови ових органа у обављању својих функција не примају нити траже упутства од државних органа и организација, као ни од других лица.

Државни органи и организације, као ни друга лица, не могу угрожавати самосталност и независност Народне банке Србије, нити могу вршити утицај на Народну банку Србије, органе Народне банке Србије и чланове ових органа у обављању њихових функција.

Члан 2.

У члану 3. став 2. мења се и гласи:

„Народна банка Србије, не доводећи у питање остваривање свог основног циља, доприноси очувању и јачању стабилности финансијског система.”.

У ставу 3. речи: „остваривање свог основног циља” замењују се речима: „остваривање циљева из ст. 1. и 2. овог члана”.

Члан 3.

Члан 4. мења се и гласи:

„Члан 4.

Народна банка Србије обавља следеће функције:

- 1) утврђује и спроводи монетарну и девизну политику;
- 2) управља девизним резервама;
- 3) утврђује и спроводи, у оквиру своје надлежности, активности и мере ради очувања и јачања стабилности финансијског система;
- 4) издаје и одузима банкама дозволе за рад, врши контролу бонитета и законитости пословања банака и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују банке;
- 5) издаје и одузима дозволе за обављање делатности осигурања, врши контролу ове делатности, односно надзор над обављањем те делатности, издаје и одузима овлашћења за обављање појединих послова из делатности

осигурања и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује осигурање;

6) издаје и одузима дозволе за обављање послова лизинга, врши надзор над обављањем ових послова и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује лизинг;

7) издаје и одузима друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима дозволе за рад и дозволе за управљање тим фондовима, врши надзор над овом делатношћу и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови;

8) издаје новчанице и ковани новац и управља токовима готовине;

9) уређује, надгледа и унапређује несметано функционисање платног система;

10) обавља законом, односно уговором утврђене послове за Републику Србију не угрожавајући при том самосталност и независност из члана 2. овог закона.”.

Члан 4.

У члану 5. став 4. мења се и гласи:

„Народна банка Србије има печат, који садржи назив Републике Србије и назив и седиште Народне банке Србије, као и Велики грб Републике Србије.”.

Члан 5.

Члан 6. мења се и гласи:

„Члан 6.

Народна банка Србије има статут, који се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.”.

Члан 6.

Члан 9. мења се и гласи:

„Члан 9.

Народном банком Србије руководи гувернер Народне банке Србије.

Гувернер Народне банке Србије заступа и представља Народну банку Србије.

Народна банка Србије има од два до четири вицегувернера.”.

Члан 7.

У члану 10. после речи: „у оквиру своје надлежности,” додају се речи: „а не угрожавајући остваривање својих циљева,”.

Члан 8.

У члану 11. став 1. речи: „са националним финансијским и кредитним институцијама” замењују се речима: „са страним централним банкама, с регулаторним телима, као и с финансијским и кредитним институцијама о чему обавештава Народну скупштину достављањем редовних тромесечних извештаја, а по потреби и чешће”.

У ставу 2. после речи: „Народна банка Србије” додају се запета и речи: „не угрожавајући остваривање својих циљева”.

Члан 9.

Члан 12. мења се и гласи:

„Члан 12.

Органи Народне банке Србије су:

1) Извршни одбор Народне банке Србије (у даљем тексту: Извршни одбор);

2) гувернер Народне банке Србије (у даљем тексту: гувернер);

3) Савет гувернера Народне банке Србије (у даљем тексту: Савет).

Извршни одбор и гувернер одговорни су за остваривање циљева Народне банке Србије у оквиру својих надлежности утврђених овим законом.”.

Члан 10.

Наслов изнад члана 13. мења се и гласи: „**Извршни одбор**”.

Члан 11.

Члан 13. мења се и гласи:

„Члан 13.

Извршни одбор чине гувернер и вицегувернери Народне банке Србије (у даљем тексту: вицегувернери).”.

Члан 12.

Члан 14. мења се и гласи:

„Члан 14.

Извршни одбор утврђује монетарну и девизну политику, као и активности ради очувања и јачања стабилности финансијског система, а посебно утврђује:

1) програм монетарне политике Народне банке Србије;

2) начин утврђивања каматних стопа Народне банке Србије и начин обрачуна, наплате и плаћања камате на пласмане и друга потраживања Народне банке Србије, као и на средства на која Народна банка Србије плаћа камату;

3) услове и начин издавања хартија од вредности Народне банке Србије;

4) услове под којима и начин на који Народна банка Србије спроводи операције на отвореном тржишту и обавља дисконтне послове;

5) политику одобравања краткорочних кредита;

6) политику курса динара;

7) основице за обрачунавање обавезне резерве и стопе обавезне резерве, као и начин, услове и рокове издавања и коришћења средстава обавезне резерве банака;

8) стратегију и политику управљања девизним резервама, као и смернице за управљање тим резервама;

9) друге инструменте и мере монетарне и девизне политике;

10) мере за одржавање ликвидности банака;

11) мере и активности, у оквиру надлежности Народне банке Србије, ради очувања и јачања стабилности финансијског система.

Прописи Народне банке Србије из става 1. овог члана објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Извршни одбор утврђује референтну каматну стопу и друге каматне стопе које Народна банка Србије примењује у спровођењу монетарне политике.“.

Члан 13.

Члан 15. мења се и гласи:

„Члан 15.

Извршни одбор доноси прописе Народне банке Србије из области контролне и надзорне функције, у складу са законима којима се уређује обављање тих функција.

Прописи из става 1. овог члана објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Извршни одбор решењем одлучује:

1) о давању прелиминарних одобрења, као и о давању и одузимању дозвола за рад банкама;

2) о давању и одузимању друштвима за осигурање дозвола за обављање делатности осигурања;

3) о давању и одузимању дозвола за обављање послова финансијског лизинга;

4) о давању и одузимању друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима дозвола за рад и дозвола за управљање тим фондовима.

Гувернер, као председавајући Извршног одбора, потписује решења из става 3. овог члана.”.

Члан 14.

Наслов изнад члана 16. брише се.

Члан 15.

Члан 16. мења се и гласи:

„Члан 16.

Седнице Извршног одбора одржавају се по потреби, а најмање једном месечно.

Седнице Извршног одбора одржавају се ако су присутна најмање три члана Извршног одбора.

Седницама Извршног одбора председава гувернер.

Извршни одбор доноси одлуке већином гласова свих чланова. У случају изједначеног броја гласова, одлучује глас гувернера.

Члан Извршног одбора не може се уздржати од гласања.

На седнице Извршног одбора позива се министар надлежан за послове финансија, који на њима учествује без права гласа.

Извршни одбор доноси пословник о раду, којим се нарочито уређују начин сазивања и одржавања седница, питања која се разматрају на седницама и друга питања у вези с радом Извршног одбора.”.

Члан 16.

Члан 17. брише се.

Члан 17.

Изнад члана 18. додаје се наслов који гласи: **„Гувернер и вицегувернери”**.

Члан 18.

Члан 18. мења се и гласи:

„Члан 18.

Гувернер:

- 1) руководи пословањем Народне банке Србије и организује њен рад;
- 2) спроводи одлуке Извршног одбора и Савета;
- 3) доноси прописе, опште и појединачне акте из надлежности Народне банке Србије који законом нису стављени у надлежност Извршног одбора и Савета;
- 4) предлаже прописе, опште и појединачне акте које доносе Извршни одбор и Савет, ако овим законом није друкчије уређено;
- 5) уређује унутрашњу организацију Народне банке Србије и систематизацију радних места у Народној банци Србије, као и радне односе запослених у Народној банци Србије (у даљем тексту: запослени);
- 6) именује и разрешава запослене који руководе организационим јединицама у Народној банци Србије (у даљем тексту: руководиоци);
- 7) обавља и друге послове утврђене овим и другим законом на начин који није у супротности са циљевима из члана 3. овог закона.

Прописи из става 1. тачка 3) овог члана објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Члан 19.

Члан 19. мења се и гласи:

„Члан 19.

Гувернера бира Народна скупштина на предлог председника Републике Србије.

Гувернер се бира на шест година, с правом поновног избора.

За гувернера може бити биран држављанин Републике Србије који испуњава опште услове за заснивање радног односа, има високо образовање стечено на студијама другог степена и најмање десет година радног искуства у областима економије, финансија или банкарства.

Гувернер избором заснива радни однос у Народној банци Србије.”.

Члан 20.

Члан 20. мења се и гласи:

„Члан 20.

Гувернер:

1) не може бити посланик у Народној скупштини, члан Владе или органа или тела које је образовала Народна скупштина или Влада, или функционер политичке организације, односно не може обављати функцију органа или члана органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе или синдикалне организације, нити може обављати било коју другу јавну функцију или јавни посао;

2) не може бити члан управног, извршног или надзорног одбора или другог органа банке, друштва за осигурање, даваоца лизинга, друштва за управљање добровољним пензијским фондом, предузећа за ревизију или другог лица над чијим пословањем Народна банка Србије врши контролу, односно надзор или с којим сарађује у обављању својих функција, нити може бити запослен у тим лицима, односно њихов сарадник;

3) не може имати акције, уделе или дужничке хартије од вредности банке, друштва за осигурање, даваоца лизинга, друштва за управљање добровољним пензијским фондом, предузећа за ревизију или другог правног лица над чијим пословањем Народна банка Србије врши контролу, односно надзор или с којим сарађује у обављању својих функција;

4) не може имати акције, уделе или дужничке хартије од вредности у правним лицима која имају учешће у банци, друштву за осигурање, даваоцу лизинга, друштву за управљање добровољним пензијским фондом, предузећу за ревизију или другом правном лицу над чијим пословањем Народна банка Србије врши контролу, односно надзор или с којим сарађује у обављању својих функција.

Учешће, у смислу става 1. овог члана подразумева директно или индиректно право или могућност да се оствари гласачко право у правном лицу, односно директно или индиректно власништво над капиталом тог правног лица.

Гувернер не може бити лице које је повезано с лицима која обављају функције или послове из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, односно која поседују акције, уделе или дужничке хартије из тач. 3) и 4) тог става.

У случају да поседује акције, уделе или дужничке хартије од вредности из става 1. тач. 3) и 4) овог члана, гувернер је дужан да их отуђи у року од три месеца од дана избора на место гувернера.

Гувернер је дужан да, одмах након избора, Народној скупштини да писмену изјаву о томе да он и лица повезана с њим не обављају функције ни послове из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, да не поседују акције, уделе или дужничке хартије из тач. 3) и 4) тог става, односно да ће у случају да их поседује, отуђити у року из става 4. овог члана.

Повезано лице, у смислу ст. 3. и 5. овог члана, има значење утврђено у закону којим се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција.

У случају из става 4. овог члана, гувернер је дужан да након три месеца од дана избора, Народној скупштини да писмену изјаву да више не поседује акције, уделе или дужничке хартије од вредности из става 1. тач. 3) и 4) овог члана.

Гувернер је дужан да у свему поступа у складу с прописима којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција.“.

Члан 21.

Члан 21. мења се и гласи:

„Члан 21.

Вицегувернере бира Савет, на предлог гувернера.

Вицегувернери се бирају на шест година, с правом поновног избора.

На избор, неспојивост функција и сукоб интереса вицегувернера сходно се примењују одредбе члана 19. ст. 3. и 4. и члана 20. овог закона.

Поједини послови које гувернер може поверити вицегувернерима ближе се уређују Статутом Народне банке Србије (у даљем тексту: Статут).

Гувернер, на почетку свог мандата, именује вицегувернера који га, кад је гувернер спречен да врши своју функцију, замењује са истим правима и дужностима.“.

Члан 22.

Изнад члана 22. додаје се наслов који гласи: „**Савет**“.

Члан 23.

Члан 22. мења се и гласи:

„Члан 22.

Савет чине пет чланова, укључујући и председника, које бира Народна скупштина на предлог одбора Народне скупштине надлежног за послове финансија (у даљем тексту: Одбор за финансије).

Чланови Савета бирају се на шест година, с правом поновног избора.

Чланови Савета нису запослени у Народној банци Србије.

На избор, неспојивост функција и сукоб интереса чланова Савета сходно се примењују одредбе члана 19. став 3. и члана 20. овог закона.

Поред услова из члана 19. став 3. овог закона, најмање један члан Савета мора имати најмање десет година искуства на пословима рачуноводства или ревизије.“.

Члан 24.

Наслов изнад члана 23. брише се.

Члан 25.

Члан 23. мења се и гласи:

„Члан 23.

Савет:

- 1) доноси Статут, на предлог Извршног одбора;
- 2) утврђује режим курса динара, на предлог Извршног одбора, уз сагласност Владе;
- 3) доноси финансијски план Народне банке Србије;
- 4) усваја годишње финансијске извештаје Народне банке Србије;
- 5) бира спољног ревизора, разматра извештај спољног ревизора и прати примену препорука тог ревизора у Народној банци Србије;
- 6) врши надзор над системом финансијског извештавања, управљања ризицима и унутрашњих контрола у Народној банци Србије;
- 7) оцењује да ли су рачуноводствене политике и процедуре које су усвојене у Народној банци Србије одговарајуће;
- 8) усваја годишњи план о обављању интерне ревизије у Народној банци Србије (у даљем тексту: интерна ревизија) и периодично разматра извештаје о обављеној интерној ревизији;
- 9) врши надзор над обављањем интерне ревизије и обављањем усклађености пословања у Народној банци Србије;
- 10) доноси стратегију развоја Народне банке Србије, коју предлаже Извршни одбор, и прати њено спровођење.

Савет по потреби, а најмање једном годишње, Народној скупштини подноси извештај о свом раду.”.

Члан 26.

Члан 24. мења се и гласи:

„Члан 24.

Гувернер је дужан да најмање једном у три месеца Савету достави извештај о спровођењу монетарне политике, издавању и одузимању дозвола за рад и вршењу контролне, односно надзорне функције Народне банке Србије из члана 4. тач. од 4) до 7) овог закона и доношењу прописа из надлежности Народне банке Србије.

Ради обављања послова из члана 23. овог закона, Савет може од гувернера захтевати да му достави одговарајућу документацију и податке који су настали у раду Народне банке Србије.”.

Члан 27.

Члан 25. мења се и гласи:

„Члан 25.

Седнице Савета одржавају се по потреби, а најмање једном у два месеца.

Седнице Савета одржавају се ако су присутна најмање три члана Савета.

Савет доноси одлуке већином гласова од укупног броја чланова Савета.

Члан Савета не може се уздржати од гласања.

Савет доноси пословник о свом раду, којим се нарочито уређују начин сазивања и одржавања седница, питања која се разматрају на седницама и друга питања у вези с радом Савета.”.

Члан 28.

Изнад члана 26. додаје се наслов који гласи: „**Престанак функције**”.

Члан 29.

Члан 26. мења се и гласи:

„Члан 26.

Гувернеру, вицегувернерима и члановима Савета (у даљем тексту: функционер Народне банке Србије) престаје функција истеком мандата, а, пре истека мандата – ако поднесу писмену оставку, ако им радни однос престане због испуњења услова за старосну пензију, као и у случају разрешења с функције.”.

Члан 30.

Члан 27. мења се и гласи:

„Члан 27.

Гувернер и чланови Савета оставку подносе Народној скупштини и дужни су да о поднетој оставци без одлагања обавесте Савет.

Вицегувернери оставку подносе Савету и дужни су да о поднетој оставци без одлагања обавесте гувернера.

Гувернеру, односно члану Савета, који је поднео оставку функција престаје избором новог гувернера, односно члана Савета.

Вицегувернеру који је поднео оставку функција престаје избором новог функционера, односно протеклом шест месеци од дана подношења оставке ако се у том року не изабере нови функционер.

Функционеру Народне банке Србије престаје функција моментом престанка радног односа због испуњења услова за старосну пензију, о чему су гувернер и чланови Савета дужни да обавесте Народну скупштину и Савет, а вицегувернери Савет – најкасније шест месеци пре испуњења тих услова.

Савет констатује престанак функције гувернера и вицегувернера, а Одбор за финансије констатује престанак функције члана Савета – ако функционер Народне банке Србије поднесе оставку или му радни однос престане због испуњења услова за старосну пензију.”.

Члан 31.

Наслов изнад члана 28. брише се.

Члан 32.

Члан 28. мења се и гласи:

„Члан 28.

Функционер Народне банке Србије разрешава се функције:

1) ако је правноснажно осуђен за кривично дело против привреде, права по основу рада, имовине, државних органа, правосуђа, јавног реда и правног саобраћаја и службене дужности или је правноснажно осуђен за кривично дело на безусловну казну затвора у трајању дужем од шест месеци;

2) ако се утврди да је, због нестручног и несавесног обављања функције и озбиљнијих пропуста у доношењу и извршавању одлука и организовању послова Народне банке Србије, дошло до знатног одступања од остварења основног циља из члана 3. овог закона;

3) ако се, на основу налаза и мишљења надлежне здравствене установе, утврди да је због здравственог стања трајно изгубио радну способност за вршење функције или је привремено неспособан за вршење функције у трајању дужем од шест месеци;

4) ако не достави или достави лажну изјаву о подацима из члана 20. став 5. овог закона, односно поступи супротно ставу 1. тог члана;

5) ако се утврди да не испуњава услове за избор из члана 19. овог закона.

Савет испитује постојање разлога за разрешење функције гувернера и вицегувернера, а Одбор за финансије испитује постојање разлога за разрешење функције члана Савета.

Ако Савет, односно Одбор за финансије утврди да постоји неки од разлога за разрешење гувернера, односно члана Савета, дужан је да о томе без одлагања писмено обавести председника Републике Србије и Народну скупштину, односно председника Народне скупштине, са образложењем.

При испитивању постојања разлога из става 1. овог члана, Савет је дужан да затражи изјашњење гувернера, односно вицегувернера, а Одбор за финансије – изјашњење члана Савета.

Уз обавештење из става 3. овог члана, Савет изјашњење гувернера доставља Народној скупштини, а Одбор за финансије изјашњење члана Савета доставља председнику Народне скупштине.

Одлуку о разрешењу гувернера и чланова Савета доноси Народна скупштина, на основу образложеног обавештења из става 3. овог члана.

Одлуку о разрешењу вицегувернера доноси Савет, ако утврди да постоје разлози за то разрешење.

Функционеру Народне банке Србије функција престаје доношењем одлуке о разрешењу. Против ове одлуке може се водити управни спор, с тим да тужба против те одлуке не може спречити ни одложити њено извршење.”.

Члан 33.

Члан 29. мења се и гласи:

„Члан 29.

Функционер Народне банке Србије се шест месеци после престанка функције не може запослити у банци или у другом правном лицу над чијим пословањем Народна банка Србије врши контролу, односно надзор или с којим сарађује у обављању својих функција.

Гувернер и вицегувернери имају право на накнаду у случају истека мандата, престанка функције због подношења оставке или разрешења с функције из разлога утврђених у члану 28. став 1. тачка 3. тог закона, и то у

висини зараде исплаћене у месецу пре истека мандата, односно доношења одлуке о разрешењу – до заснивања радног односа, а најдуже до истека рока из става 1. овог члана.”.

Члан 34.

Члан 30. брише се.

Члан 35.

Члан 31. брише се.

Члан 36.

Члан 32. брише се.

Члан 37.

Члан 33. брише се.

Члан 38.

У глави III, изнад члана 34. додаје се наслов, који гласи: **„Мере и инструменти монетарне и девизне политике”**.

Члан 34. мења се и гласи:

„Члан 34.

Народна банка Србије утврђује и спроводи монетарну и девизну политику у Републици Србији:

- 1) утврђивањем референтне каматне стопе и других каматних стопа Народне банке Србије;
- 2) издавањем хартија од вредности;
- 3) спровођењем операција на отвореном тржишту;
- 4) обављањем дисконтних послова;
- 5) самосталним вођењем политике курса динара и утврђивањем, уз сагласност Владе, режима курса динара;
- 6) одобравањем краткорочних кредита;
- 7) утврђивањем обавезне резерве банака код Народне банке Србије;
- 8) утврђивањем мера за одржавање ликвидности банака;
- 9) доношењем прописа и предузимањем мера и других активности из области девизног пословања утврђених овим и другим законом;
- 10) утврђивањем других инструмената и мера монетарне и девизне политике;
- 11) обављањем других послова утврђених овим и другим законом на начин који није у супротности с циљевима из члана 3. овог закона.”.

Члан 39.

У наслову изнад члана 35. реч: „краткорочних” брише се.

Члан 40.

У члану 35. додаје се став 2, који гласи:

„Народна банка Србије може, ради управљања девизним резервама, издавати и дугорочне хартије од вредности које гласе на домаћу или страну валуту. О издавању ових хартија Народна банка Србије доноси одлуку, којом се утврђују намена, обим емисије и рокови доспећа тих хартија, као и услови и начин њиховог издавања, пласмана и исплате.”.

Члан 41.

Члан 36. мења се и гласи:

„Члан 36.

Народна банка Србије операције на отвореном тржишту спроводи куповином и продајом хартија од вредности, као и обављањем других послова с тим хартијама и другим финансијским инструментима.

Народна банка Србије уређује врсту и квалитет хартија од вредности и других финансијских инструмената из става 1. овог члана, као и услове и начин обављања операција на отвореном тржишту.”.

Члан 42.

У члану 38. став 1. речи: „портфеља хартија од вредности” замењују се речима: „хартија од вредности, девиза и других утврђених средстава обезбеђења”.

У ставу 2. речи: „хартија од вредности” замењују се речима: „средстава обезбеђења”.

Члан 43.

Члан 39. брише се.

Члан 44.

У члану 40. став 2. мења се и гласи:

„Народна банка Србије може обавезну резерву банака утврдити и на повећање одређених врста депозита и других средстава банака, као и на ванбилансне обавезе банака.”.

Члан 45.

Наслов изнад члана 41. и члан 41. мењају се и гласе:

„Референтна каматна стопа и друге каматне стопе

Члан 41.

Народна банка Србије утврђује референтну каматну стопу и објављује је на својој Интернет презентацији.

Народна банка Србије утврђује каматне стопе на пласмане и друга потраживања Народне банке Србије, као и каматне стопе на средства на која Народна банка Србије плаћа камату, и прописује начин обрачуна, наплате и плаћања камате.

Другим потраживањима из става 2. овог члана сматрају се и средства издвојена код Народне банке Србије која су мања од прописаних.”.

Члан 46.

У члану 42. ст. 2. и 3. бришу се.

Члан 47.

У члану 43. додаје се став 3, који гласи:

„Одлука Народне банке Србије о утврђивању режима курса динара објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.“.

Члан 48.

Члан 44. мења се и гласи:

„Члан 44.

Народна банка Србије купује и продаје девизе и ефективни страни новац на девизном тржишту ради спровођења монетарне политике, у складу са утврђеним режимом курса динара, односно ради одржавања одговарајућег нивоа девизних резерви.

Народна банка Србије може куповати и продавати девизе и ефективни страни новац на девизном тржишту и ради одржавања ликвидности плаћања према иностранству.

Народна банка Србије може банкама замењивати девизе у ефективни страни новац и ефективни страни новац у девизе.“.

Члан 49.

Члан 45. мења се и гласи:

„Члан 45.

Народна банка Србије прописује:

- 1) услове и начин интервенције Народне банке Србије на девизном тржишту;
- 2) врсте девиза и ефективног страног новца који се купују и продају на девизном тржишту;
- 3) услове и начин замене страних валута;
- 4) друге мере из девизног пословања ради остваривања утврђене политике курса динара.“.

Члан 50.

У члану 47. додаје се став 2, који гласи:

„Ради обављања законом утврђених функција, Народна банка Србије може отварати рачуне у иностранству.“.

Члан 51.

У члану 48. став 3. брише се.

Члан 52.

У члану 49. тачка 1) после речи: „Народне банке Србије“ додају се речи: „у девизама“.

Тачка 2) мења се и гласи:

„2) хартије од вредности на рачунима Народне банке Србије у иностранству;”.

Члан 53.

Члан 50. мења се и гласи:

„Члан 50.

Народна банка Србије управља девизним резервама у складу с начелима ликвидности и сигурности.

Народна банка Србије одлучује о формирању и коришћењу девизних резерви, као и о управљању и располагању тим резервама, у складу с монетарном и девизном политиком и смерницама за управљање девизним резервама, на начин којим се доприноси несметаном испуњењу обавеза Републике Србије према иностранству.”.

Члан 54.

Члан 51. мења се и гласи:

„Члан 51.

Народна банка Србије купује и продаје у иностранству девизе, ефективни страни новац, хартије од вредности и друге облике активе, ради обезбеђења одговарајућег облика и валутне структуре девизних резерви.

Народна банка Србије може куповати и продавати динаре у иностранству.”.

Члан 55.

Члан 52. мења се и гласи:

„Члан 52.

Златом, у смислу овог закона, сматрају се златне полуге, злато на рачунима Народне банке Србије у иностранству и ковано злато.

Народна банка Србије може извозити и износити у иностранство, као и увозити и уносити из иностранства, златне полуге и злато у непрерађеном и кованом облику.

Народна банка Србије може у земљи куповати и продавати златне полуге, а може користити и услуге претапања и изливања златних полуга.”.

Члан 56.

Наслов изнад члана 53. мења се и гласи: **„Издавање новчаница и кованог новца и управљање токовима готовине”.**

Члан 57.

У члану 57. речи: „непосредне ратне опасности, у случају” бришу се.

Члан 58.

У члану 58. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Ако постоји сумња да су новчанице и ковани новац који су законско средство плаћања у Републици Србији фалсификовани или су фалсификоване стране новчанице, Народна банка Србије утврђује њихову аутентичност.”.

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Додају се ст. 4. и 5, који гласе:

„Народна банка Србије прописује начин поступања с новчаницама и кованим новцем из става 2. овог члана.

Народна банка Србије прописује услове под којима се могу репродуковати новчанице и ковани новац који су у оптицају или су повучени из оптицаја.”.

Члан 59.

После члана 58. додаје се члан 58а, који гласи:

„Члан 58а.

Народна банка Србије планира издавање новчаница и готовог новца и управља токовима готовине снабдевањем банака новчаницама и кованим новцем и преузимањем од банака новчаница и кованог новца.

Народна банка Србије утврђује најнижи апоен у оптицају на који се заокружују обрачуни у готовинском платном промету.

Народна банка Србије прописује начин управљања токовима готовине.”.

Члан 60.

Наслов изнад члана 59. мења се и гласи: **„Платни систем”**.

Члан 61.

Члан 59. мења се и гласи:

„Члан 59.

Народна банка Србије води рачуна о ефикасном и сигурном функционисању и развоју платног система и, у складу са законом, доноси прописе којима се уређује овај систем.”.

Члан 62.

Члан 60. мења се и гласи:

„Члан 60.

Народна банка Србије води систем консолидованог рачуна трезора за динарска и девизна средства, као и друге рачуне утврђене законом, и за ове послове наплаћује накнаду.

На средства из става 1. овог члана која су положена као депозит на рачуну Народна банка Србије плаћа камату, у складу са уговором закљученим с депонентом.”.

Члан 63.

Наслов изнад члана 61. мења се и гласи: **„Послови за Републику Србију”**.

Члан 64.

Члан 61. мења се и гласи:

„Члан 61.

Народна банка Србије може, на основу закона, односно уговора, а у име и за рачун Републике Србије, обављати послове фискалног агента у вези са задуживањем Републике Србије у иностранству, односно послове у вези с повлачењем средстава и отплатом обавеза према иностранству, као и послове издавања дугорочних хартија од вредности који се односе на чланство Републике Србије у Међународном монетарном фонду.

Народна банка Србије може, на основу закона, односно уговора, обављати и друге послове за Републику Србију.“.

Члан 65.

Члан 62. мења се и гласи:

„Члан 62.

Народна банка Србије не може одобравати кредите, позајмице, прекорачења по рачуну или друге видове кредитних олакшица Републици Србији, аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе, јавним предузећима и другим правним лицима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, односно у којима Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе имају контролно учешће.

Народна банка Србије не може непосредно куповати хартије од вредности које издају субјекти из става 1. овог члана.

Забрана из става 1. овог члана не односи се на дневне кредите чије рокове доспећа није могуће продужавати, као ни на кредите, позајмице, прекорачења по рачуну или друге видове кредитних олакшица који се одобравају Републици Србији за измиривање њених обавеза по основу чланства у Међународном монетарном фонду.

Кредите и кредитне олакшице банкама у којима контролно учешће имају Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе – Народна банка Србије може одобравати под условима и на начин који су утврђени овим законом.

Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе имају контролно учешће из ст. 1. и 4. овог члана ако непосредно или посредно:

- 1) имају могућност да остваре више од 50% гласачких права у правном лицу, или
- 2) имају власништво над више од 50% капитала тог правног лица, или
- 3) могу именовати више од половине чланова управног или надзорног одбора или другог органа управљања правног лица.”.

Члан 66.

Члан 63. мења се и гласи:

„Члан 63.

Народна банка Србије издаје и одузима дозволе за рад и врши контролну, односно надзорну функцију из члана 4. тач. од 4) до 7) овог закона, а предузима и друге мере у складу са законом.

Народна банка Србије може донети прописе којима се утврђују стандарди стабилног и сигурног пословања субјеката које контролише, односно над којима врши надзор.

Народна банка Србије води евиденцију о издатим дозволама из става 1. овог члана. Ова евиденција је јавна књига и води се у електронском облику, а доступна је на Интернет презентацији Народне банке Србије.”.

Члан 67.

Члан 64. мења се и гласи:

„Члан 64.

При вршењу контроле, односно надзора из члана 63. овог закона, Народна банка Србије има право увида у пословне књиге и другу документацију банака, друштава за осигурање, давалаца финансијског лизинга, друштава за управљање добровољним пензијским фондовима, као и правних лица која су с њима повезана имовинским, управљачким или пословним односима.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин вршења контролне функције, у складу са овим и другим законом.”.

Члан 68.

Члан 65. мења се и гласи:

„Члан 65.

Ради унапређења своје контролне функције, Народна банка Србије сарађује са страним институцијама надлежним за контролу пословања банака, друштава за осигурање, давалаца финансијског лизинга и друштава за управљање добровољним пензијским фондовима, односно за надзор над тим пословањем, а сарађује и с домаћим органима и институцијама надлежним за надзор у области финансијског пословања.

Народна банка Србије може податке прибављене у обављању своје контролне функције размењивати са органима и институцијама из става 1. овог члана.”.

Члан 69.

У члану 67. став 1. мења се и гласи:

„Народна банка Србије води регистре банака овлашћених за обављање послова платног промета и кредитних послова са иностранством, као и регистре сагласности датих за отварање филијала, других организационих облика и представништава банака у иностранству, као и представништава страних банака у Републици Србији.”.

Члан 70.

У члану 68. речи: „банке и друге финансијске организације” замењују се речима: „правна лица и предузетнике”.

Члан 71.

У члану 69. речи: „банака и других финансијских организација” замењују се речима: „правних лица и предузетника”.

Члан 72.

У члану 70. речи: „банака и других финансијских организација” замењују се речима: „правних лица и предузетника”.

Члан 73.

Члан 71. мења се и гласи:

„Члан 71.

Народна банка Србије, најкасније до 15. децембра текуће године, доставља Народној скупштини, ради информисања, програм монетарне политике за наредну годину.

Народна банка Србије, најкасније до 30. јуна наредне године, подноси Народној скупштини годишњи извештај о монетарној политици, уз образложење свих фактора који су утицали на спровођење те политике, као и годишњи извештај о стабилности финансијског система.

Народна банка Србије, најкасније до 30. септембра текуће године, подноси Народној скупштини полугодишњи извештај о монетарној политици, уз образложење свих фактора који су утицали на спровођење те политике.

Народна банка Србије, најкасније до 30. јуна наредне године, подноси Народној скупштини годишњи извештај о свом пословању и резултатима рада.

Садржина извештаја из ст. 2, 3. и 4. овог члана утврђује се Статутом.

Народна банка Србије је дужна да програм монетарне политике из става 1. овог члана без одлагања објави у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Гувернер у Народној скупштини образлаже програм монетарне политике и извештаје из овог члана.

Народна скупштина не може Народној банци Србије давати било каква упутства на основу достављеног програма монетарне политике и поднетих извештаја из овог члана.”.

Члан 74.

Члан 72. мења се и гласи:

„Члан 72.

Гувернер може бити позван на седницу Владе.

Влада, односно надлежна министарства достављају Народној банци Србије, ради давања мишљења, нацрте закона и других прописа који су у вези с циљевима, функцијама, правима и обавезама Народне банке Србије.

Влада, односно надлежно министарство доставља Народној банци Србије, ради давања мишљења, нацрт меморандума о буџету, економској и фискалној политици и нацрт закона којим се уређује буџет, и то благовремено, у складу с роковима прописаним законом којим се уређује буџетски систем.

Министарство надлежно за послове финансија, и то најмање једном годишње, доставља Народној банци Србије писмено обавештење о

планираним новим задужењима Републике Србије у иностранству, као и о очекиваним коришћењима иностраних кредита и отплатама по тим кредитима, ради сагледавања утицаја ових задужења на утврђивање и спровођење монетарне политике.

Министарство надлежно за послове финансија благовремено обавештава Народну банку Србије о свим трансакцијама Републике Србије које се односе на њено спољно задужење.”.

Члан 75.

После члана 72. додаје се члан 72а, који гласи:

„Члан 72а.

Народна банка Србије има право предлагања Народној скупштини закона из своје надлежности.

Гувернер на седници Народне скупштине образлаже закон који је предложила Народна банка Србије.“.

Члан 76.

Назив главе VIII изнад члана 73. мења се и гласи:

„VIII. ИМОВИНА, ПРИХОДИ, РАСХОДИ И КАПИТАЛ”.

Члан 77.

У члану 73. додаје се став 3, који гласи:

„Гувернер доноси акте о прибављању, управљању, коришћењу и располагању имовином из става 1. овог члана, осим о отуђењу непокретних ствари.“.

Члан 78.

Члан 74. мења се и гласи:

„Члан 74.

Народна банка Србије има финансијски план, којим се утврђују планирани приходи и расходи Народне банке Србије за наредну годину.

Финансијски план за наредну годину Народна банка Србије, ради информисања, доставља Народној скупштини најкасније до 31. децембра текуће године.”.

Члан 79.

У члану 75. тачка 2) мења се и гласи:

„2) од камате на кредите и друге пласмане и потраживања;”.

Додаје се став 2, који гласи:

„Извршни одбор утврђује јединствену тарифу по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге.”.

Члан 80.

У члану 76. тачка 7) речи: „у Народној банци Србије” бришу се.

Члан 81.

Члан 77. мења се и гласи:

„Члан 77.

Република Србија је власник целокупног капитала Народне банке Србије.

Капитал Народне банке Србије чине основни капитал и посебне резерве.

До достизања износа минималног основног капитала Народне банке Србије од 10.000.000.000 динара, целокупна добит Народне банке Србије распоређује се у основни капитал.

После достизања износа минималног основног капитала из става 3. овог члана, целокупна добит Народне банке Србије распоређује се у посебне резерве Народне банке Србије до достизања износа ових резерви од 20.000.000.000 динара.

После достизања износа минималног основног капитала из става 3. овог члана и износа посебних резерви из става 4. тог члана, добит проистекла из курсних разлика и ревалоризационих резерви Народне банке Србије распоређује се на следећи начин: 33,3% у основни капитал и 66,7% у посебне резерве.

После достизања износа минималног основног капитала из става 3. овог члана и износа посебних резерви из става 4. тог члана, добит која није проистекла из курсних разлика и ревалоризационих резерви Народне банке Србије распоређује се на следећи начин: 10% у основни капитал, 20% у посебне резерве и 70% у буџет Републике Србије.

У складу са ставом 6. овог члана, Народна банка Србије део добити из тог става преноси буџету Републике Србије – у року од десет дана од дана достављања Народној скупштини годишњих финансијских извештаја Народне банке Србије, са извештајем овлашћеног ревизора.”.

Члан 82.

Члан 78. мења се и гласи:

„Члан 78.

Остварени губитак Народне банке Србије покрива се из посебних резерви и основног капитала изнад нивоа минималног основног капитала, а ако наведена средства нису довољна – из буџета Републике Србије или из хартија од вредности које у ту сврху, под тржишним условима, издаје Република Србија и преноси Народној банци Србије.

Хартије од вредности којима је покривен губитак, Народна банка Србије може наплатити и пре рока доспећа – продајом ради очувања текуће ликвидности, уз сагласност Савета.

Ако Република Србија не покрије губитак Народне банке Србије на начин утврђен у ставу 1. овог члана, тај се губитак покрива из добити Народне банке Србије остварене у наредним годинама, и то пре расподеле добити прописане чланом 77. овог закона.”.

Члан 83.

Члан 79. мења се и гласи:

„Члан 79.

Годишњи финансијски извештаји Народне банке Србије (у даљем тексту: годишњи финансијски извештаји) сачињавају се у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија и Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.

Годишње финансијске извештаје, са извештајем овлашћеног ревизора, Савет доставља, ради информисања, Народној скупштини до 30. јуна наредне године.

Народна банка Србије је дужна да годишње финансијске извештаје објави у „Службеном гласнику Републике Србије” у року од месец дана од дана њиховог достављања Народној скупштини.”.

Члан 84.

Члан 80. брише се.

Члан 85.

Члан 81. мења се и гласи:

„Члан 81.

Ревизија годишњих финансијских извештаја врши се на начин утврђен законом којим се уређује ревизија финансијских извештаја и Међународним стандардима ревизије.

Народна банка Србије бира спољног ревизора у складу са законом којим се уређују јавне набавке, на период од најмање три пословне године.”.

Члан 86.

Члан 82. мења се и гласи:

„Члан 82.

Организација рада Народне банке Србије ближе се, у складу са законом, уређује Статутом и унутрашњим општим актима Народне банке Србије, а нарочито:

- 1) унутрашња организација Народне банке Србије и систематизација радних места у Народној банци Србије;
- 2) права, обавезе и одговорности руководица;
- 3) права, обавезе и одговорности запослених у обављању послова и задатака;
- 4) зараде и накнаде функционера Народне банке Србије и запослених;
- 5) заштита података означених одређеним степеном тајности (у даљем тексту: тајни подаци) и безбедност информација у Народној банци Србије;
- 6) управљање документима у Народној банци Србије.”.

Члан 87.

Члан 83. мења се и гласи:

„Члан 83.

На права, обавезе и одговорности из радног односа запослених примењује се закон којим се уређују радни односи, ако овим законом није друкчије одређено.”.

Члан 88.

Члан 85. мења се и гласи:

„Члан 85.

Функционери Народне банке Србије и запослени не могу се у обављању послова руководити својим политичким опредељењима.

На запослене сходно се примењују одредбе члана 20. став 1. тач. од 2) до 4) овог закона.

Запослени може ван радног времена, а уз претходну писмену сагласност гувернера, обављати плаћене додатне послове и активности само ако њихово обављање не утиче на могућност стварања сукоба интереса или на непристрасно обављање његових послова.”.

Члан 89.

Члан 86. мења се и гласи:

„Члан 86.

Народна банка Србије, у складу с прописима, стара се о архивској грађи, односно архивском материјалу насталим у раду Народне банке Србије и у раду органа и организација чији је она правни следбеник, као и о другој архивској грађи, односно архивском материјалу чији је ималац.”.

Члан 90.

После члана 86. додају се чл. 86а, 86б. и 86в, који гласе:

„Члан 86а.

Као тајни подаци настали у пословању Народне банке Србије нарочито се одређују подаци који се односе на:

- 1) управљање девизним резервама;
- 2) преговоре са организацијама и институцијама из члана 11. овог закона;
- 3) издавање новчаница и кованог новца и управљање токовима готовине;
- 4) појединачне податке и показатеље пословања субјеката над којима Народна банка Србије врши контролну, односно надзорну функцију.

Као тајни подаци настали у пословању Народне банке Србије могу се законом или унутрашњим општим актом Народне банке Србије одредити и други подаци чијим би откривањем неовлашћеним лицима могла наступити штета по остваривање циљева и обављање функција Народне банке Србије.

Функционери Народне банке Србије и запослени дужни су да чувају тајне податке без обзира на начин на који су их сазнали.

Обавеза из става 3. овог члана остаје и након престанка радног односа, односно ангажовања у Народној банци Србије.

Члан 86б.

Народна банка Србије, гувернер, вицегувернери и други запослени не одговарају за штету која настане у обављању послова Народне банке Србије, осим ако се докаже да је та штета проузрокована намерно или крајњом непажњом.

За штету из става 1. овог члана, запослени из тог става не могу одговорати ни након престанка радног односа у Народној банци Србије, односно престанка вршења функције.

Народна банка Србије надокнадиће трошкове заступања у судским и управним поступцима који се против запослених из става 1. овог члана покрену у вези с пословима из тог става.

Члан 86в.

Против управног акта Народне банке Србије донетог у обављању њених функција може се водити управни спор, али тужба против овог акта не може спречити ни одложити његово извршење.

У управном спору против акта из става 1. овог члана суд не може решити управну ствар за чије је решавање овим законом утврђена надлежност Народне банке Србије.”.

Члан 91.

Наслов изнад члана 88. и члан 88. бришу се.

Члан 92.

Члан 89. брише се.

Члан 93.

Члан 90. брише се.

Члан 94.

Члан 91. мења се и гласи:

„Члан 91.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај банка:

- 1) ако не поступа у складу с прописима Народне банке Србије из члана 40. овог закона;
- 2) ако не спроводи мере које је Народна банка Србије прописала ради одржавања ликвидности банака из члана 42. овог закона;
- 3) ако не поступа у складу с прописима Народне банке Србије из члана 45. овог закона;
- 4) ако се не придржава мера које је Народна банка Србије прописала ради одржавања ликвидности у плаћањима са иностранством из члана 46. овог закона;

5) ако не поступа у складу с прописима Народне банке Србије из члана 58. став 4. овог закона;

6) ако не поступа у складу с прописима Народне банке Србије из члана 58а. став 3. овог закона.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у банци новчаном казном од 15.000 до 150.000 динара.

За радње из става 1. овог члана, суд може банци, уз казну, изрећи и заштитну меру забране бављења одређеним банкарским пословима у трајању од шест месеци до три године.

За радње из става 1. овог члана, суд може одговорном лицу у банци, уз казну, изрећи и заштитну меру забране обављања одређених банкарских послова у трајању од три месеца до једне године.”.

Члан 95.

После члана 91. додаје се члан 91а, који гласи:

„Члан 91а.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако не достави одговарајуће податке у складу с прописима из члана 68. овог закона.

Новчаном казном од 25.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако не достави одговарајуће податке у складу с прописима из члана 68. овог закона.

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 15.000 до 150.000 динара.”.

Члан 96.

Народна банка Србије ће послове које обавља у складу са Законом о Народној банци Србије („Службени гласник Републике Србије”, бр. 72/03, 55/04 и 85/05 – др. закон – у даљем тексту: Закон) наставити да обавља у складу с надлежностима утврђеним овим законом.

Члан 97.

Гувернер и вицегувернери изабрани у складу са одредбама Закона настављају да обављају функције утврђене овим законом до истека мандата на који су изабрани.

Председник и чланови Савета Народне банке Србије изабрани у складу са одредбама Закона настављају да обављају функције чланова Савета утврђене овим законом до истека мандата на који су изабрани.

Гувернеру, вицегувернерима, председнику и члановима Савета Народне банке Србије који су поднели оставке, односно који су сами затражили престанак функције до дана ступања на снагу овог закона, функција престаје пре истека мандата у складу са одредбама Закона.

Члан 98.

Прописи које је Народна банка Србије донела на основу Закона остају на снази до доношења нових прописа у складу са овим законом.

Народна банка Србије ће одредбе прописа донетих на основу Закона које су у супротности са овим законом ускладити у року од једне године од дана његовог ступања на снагу.

Савет ће донети Статут Народне банке Србије у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Народна банка Србије ускладиће своје унутрашње опште акте са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу Статута Народне банке Србије.

Члан 99.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.